

Sociology of literature

Sofie Royeaerd

Sekce nederlandistiky

Ústav germanistiky, nordistiky a nederlandistiky

sofie.royeaerd@gmail.com

ijmjoΛ vpřed!

studujte nizozemský jazyk a literaturu...

- Chcete zjistit kde se mísí všechny kultury světa?
- Chcete pracovat jako tlumočníci a překladatelé v institucích EU?
- Zajímají vás netradiční jazyky?
- Chcete strávit léto v Nizozemsku či Belgii na jazykových kurzech zdarma?

Ústav germanistiky, nordistiky a nederlandistiky Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Brno Gorkého 7, budova J
www.phil.muni.cz/german/nederland/index.htm ***** mail :novakova@phil.muni.cz

<http://sites.google.com/site/brnonederlandistika/>

Overview

1. Pierre Bourdieu

- Introduction
- Some key notions

2. Sociology of literature

- In the Netherlands
- Versus literary theory/criticism

3. Institutions

- General
- Some examples

+ discussion

1. Pierre Bourdieu

- Introduction
- Some key notions

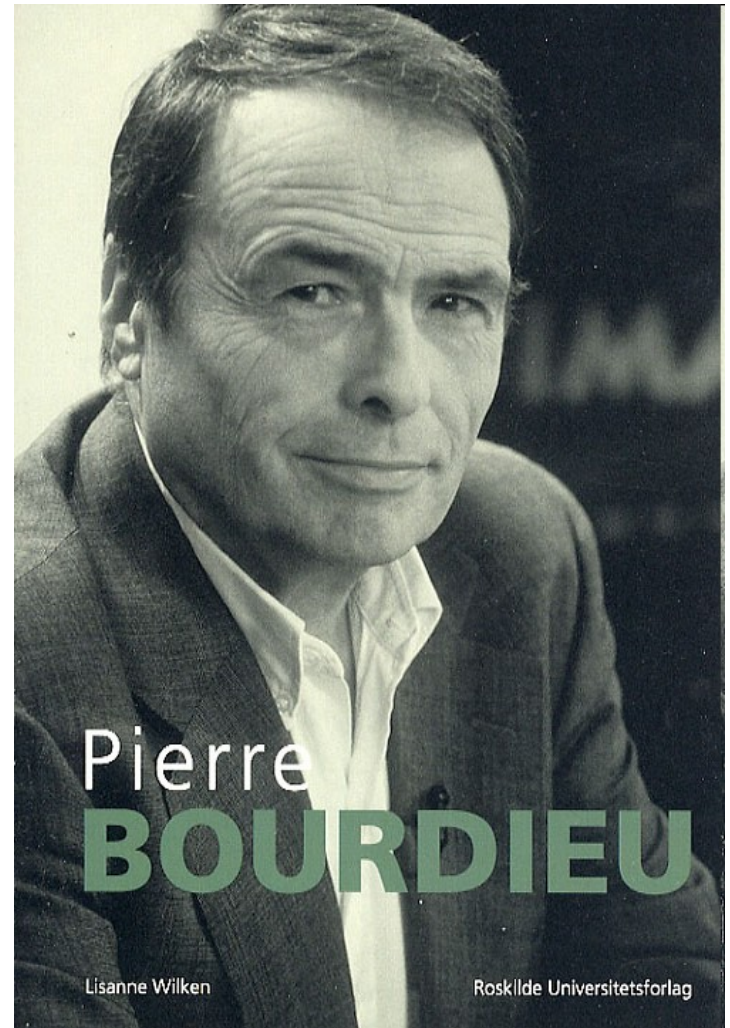

Pierre Bourdieu

Pierre Bourdieu

- 1930 – 2002
- Sociologist
- Politically engaged

C-P PRODUCTIONS ET VF FILMS PRÉSENTENT

UN FILM DE

Pierre Carles

LA SOCIOLOGIE EST UN SPORT DE COMBAT

PIERRE BOURDIEU

MONTAGE : VIRGINIE CHARIFI, YOUSSEF CHARIFI,
CLAIRE PAINCHAULT, BERNARD SASIA

UN FILM PRODUIT PAR VÉRONIQUE FRÉGOSI ET ANNIE GONZALEZ

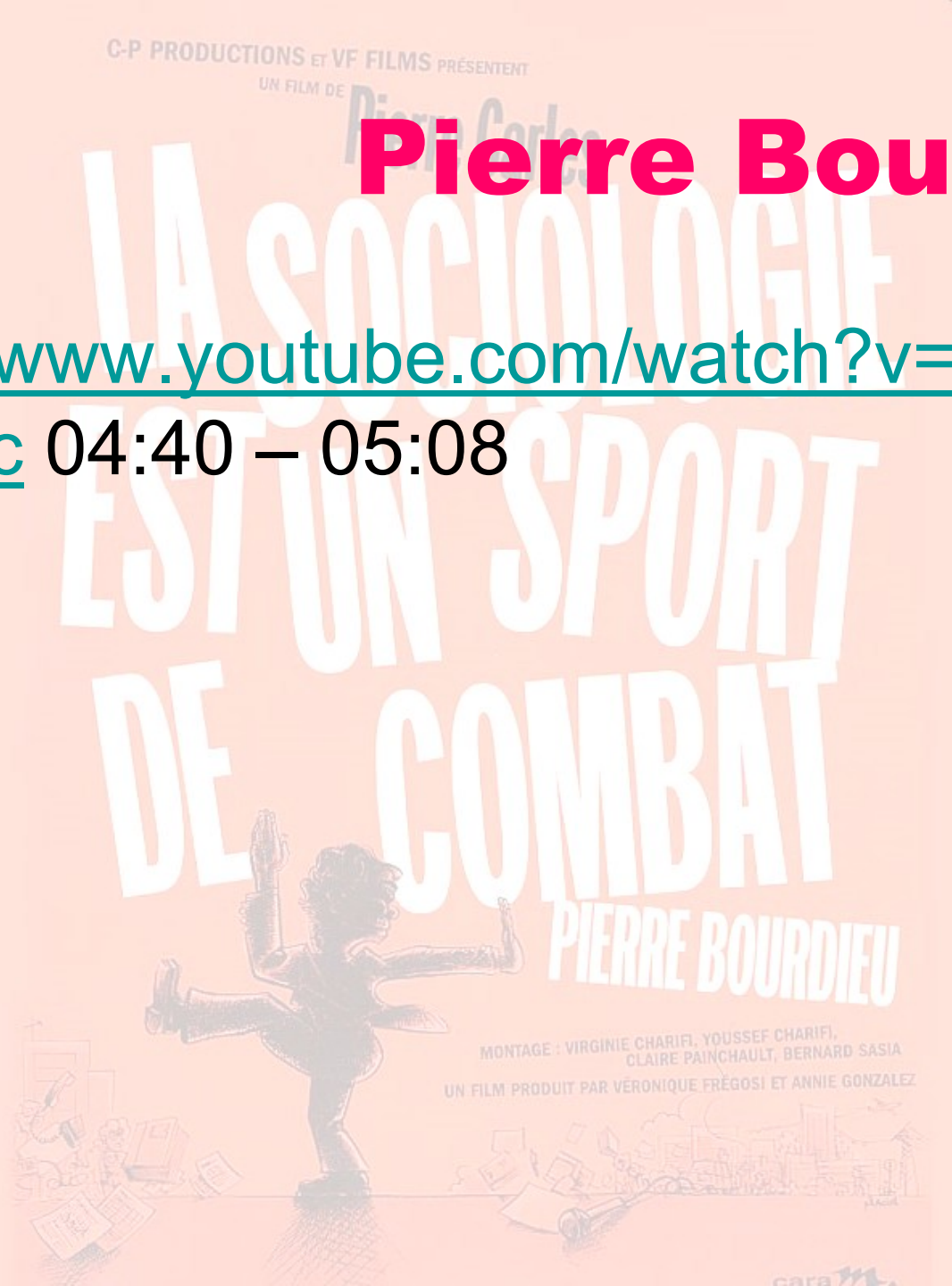

garam

C-P PRODUCTIONS ET VF FILMS PRÉSENTENT
UN FILM DE

Pierre Bourdieu

- <http://www.youtube.com/watch?v=Csbu08SqAuc> 04:40 – 05:08

Field

- “champ”
- Several reciprocal and partially overlapping fields
- The literary field
- Agents
- Institutions

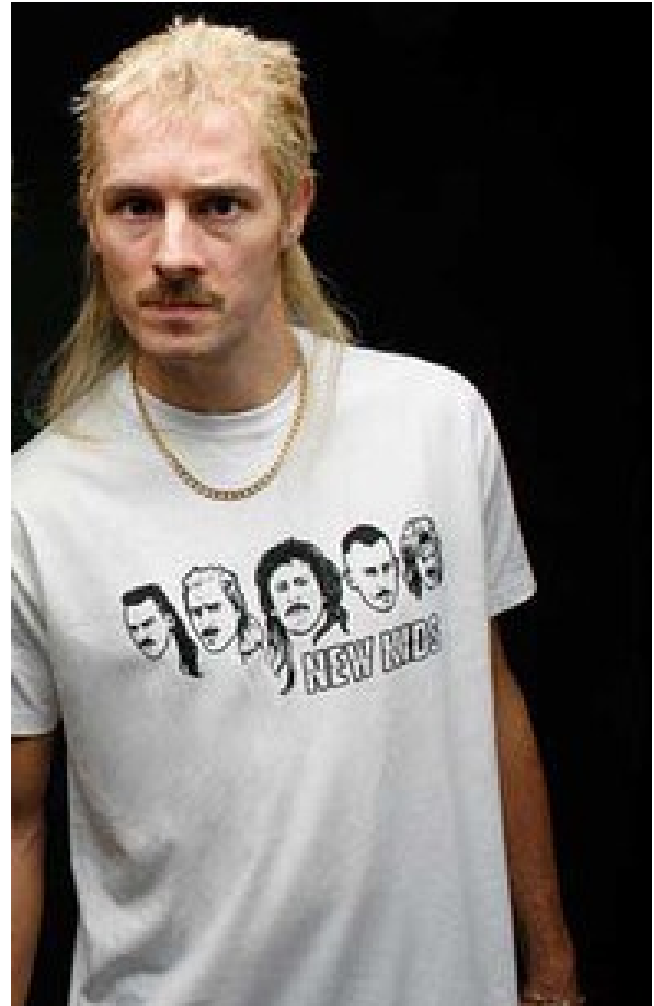
P. Bourdieu, 'Le champ littéraire'.

In: *Actes de la Recherche en Sciences Sociales* 89 (1991), 3-46.

Habitus

- ‘à la fois *principe générateur* de pratiques objectivement classables et *système de classement* (*prinsipium divisionis*) de ces pratiques’ (Bourdieu 1979: 190)
- ‘structure structurée et structurante’ (idem: 191).

Capital

Distinction

- Pierre Bourdieu, *La distinction. Critique sociale du jugement*, 1979
- Pierre Bourdieu, *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*, 1984

Capital

- Economic capital
- Cultural capital
- Social capital

Capital

- **Economic capital**
= what you can spend
- **Cultural capital**
= education, knowledge, cultural experience, language,...
- **Social capital**
= social networks

C-P PRODUCTIONS ET VF FILMS PRÉSENTENT

UN FILM DE

Pierre Carles

Capital

- <http://www.youtube.com/watch?v=Csbu08SqAuc> 09:00 –
- <http://www.youtube.com/watch?v=xFuAO P1H6Go&feature=related> 00:00 – 01:10
- Economic & cultural capital
- “the reproduction of inequalities is achieved more and more through the transmission of cultural capital”

Capital

- <http://www.youtube.com/watch?v=HyDdmKZDppY>
- Cultural capital

Capital

- IKE: We were downstairs at the Castelli Gallery. We saw the photography exhibition. Incredible, absolutely incredible.
- MARY: Really, you liked that?
- IKE: Great, absolutely great. Did you?
- MARY: No, I really felt it was very derivative. To me, it looked like it was straight out of Diane Arbus, but it had none of the wit.
- IKE: Well, we didn't like them as much as the Plexiglas sculpture.
- MARY: Really, you liked the Plexiglas, huh?
- IKE: You didn't like the Plexiglas either? ... It was a hell of a lot better than that steel cube. Did you see the steel cube?
- MARY: Now, that was brilliant to me, absolutely brilliant.
- IKE: The steel cube was brilliant?
- MARY: Yes. To me, it was very textural. You know what I mean? It was perfectly integrated and it had a marvelous kind of negative capability. The rest of the stuff downstairs was bullshit.

Woody Allen, *Manhattan*.

Analysis cultural capital based on an idea by Brian Donovan

Capital

- <http://nl.youtube.com/watch?v=ND7UgjXHenY>
- Social capital

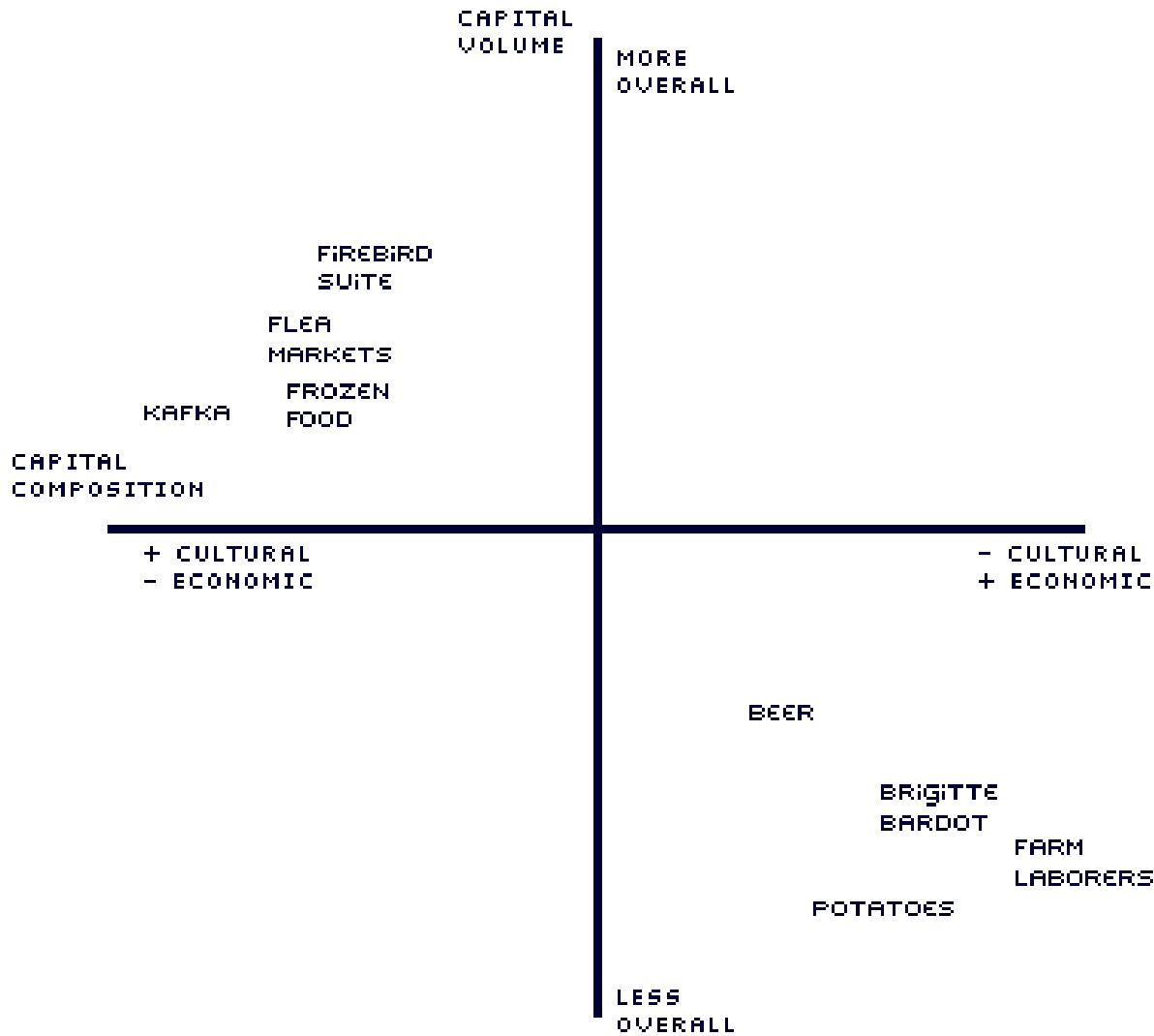

Distinction

- Economic, cultural and social capital => distinction
- The composition of capital = class-related
- Taste and cultural preferences = class-related

(Pierre Bourdieu, *La distinction. Critique sociale du jugement*, Paris, 1979))

Capital

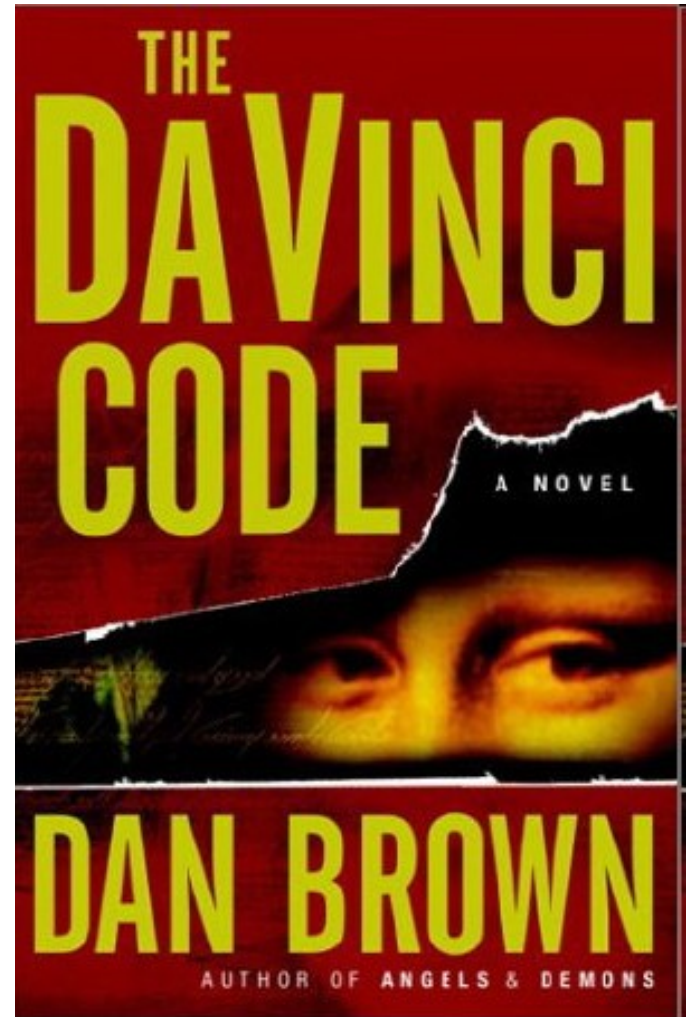
Symbolic capital

- Symbolic capital
= prestige, honour, recognition, etc.
- Not the same as economic, cultural or social capital
- The 3 of them can have symbolic value

Symbolic capital

Capital

Capital

darling!

let's get

deeply

into debt

Symbolic capital

Production of belief

- P. Bourdieu, 'La production de la croyance. Contribution à une économie des biens symboliques'. In: *Actes de la Recherche en Sciences Sociales* 13 (1977), 3-43.
- « Consecration »

C-P PRODUCTIONS ET VF FILMS PRÉSENTENT

UN FILM DE

Pierre Carles

LA SOCIOLOGIE EST UN SPORT DE COMBAT

PIERRE BOURDIEU

MONTAGE : VIRGINIE CHARIFI, YOUSSEF CHARIFI,
CLAIRE PAINCHAULT, BERNARD SASIA

UN FILM PRODUIT PAR VÉRONIQUE FRÉGOSI ET ANNIE GONZALEZ

garam

C-P PRODUCTIONS ET VF FILMS PRÉSENTENT

UN FILM DE

Pierre Carles

Struggle

- http://www.youtube.com/watch?v=xFuAO_P1H6Go&feature=related 06:05 –
- “Sociology is a martial art”
- The production of belief

Struggle

- ★ ‘[L]a **concurrence** pour le pouvoir de juger et de consacrer oppose des agents ou des instances qui sont eux-mêmes en lutte pour consécration’ (Bourdieu 1991: 8).
- ★ ‘la **lutte** pour le monopole de la vision légitime et légitimante des oeuvres’ (idem: 23).

P. Bourdieu, ‘Le champ littéraire’.

In: *Actes de la Recherche en Sciences Sociales* 89 (1991), 3-46.

C-P PRODUCTIONS ET VF FILMS PRÉSENTENT

UN FILM DE

Pierre Carles

Discussion

- Questions?
- Critique of Bourdieu?

LA SOCIOLOGIE EST UN SPORT DE COMBAT

PIERRE BOURDIEU

MONTAGE : VIRGINIE CHARIFI, YOUSSEF CHARIFI,
CLAIRE PAINCHAULT, BERNARD SASIA
UN FILM PRODUIT PAR VÉRONIQUE FRÉGOSI ET ANNIE GONZALEZ

gara

2. Sociology of literature

- In the Netherlands
- Versus literary criticism/theory

Hugo Verdaasdonk

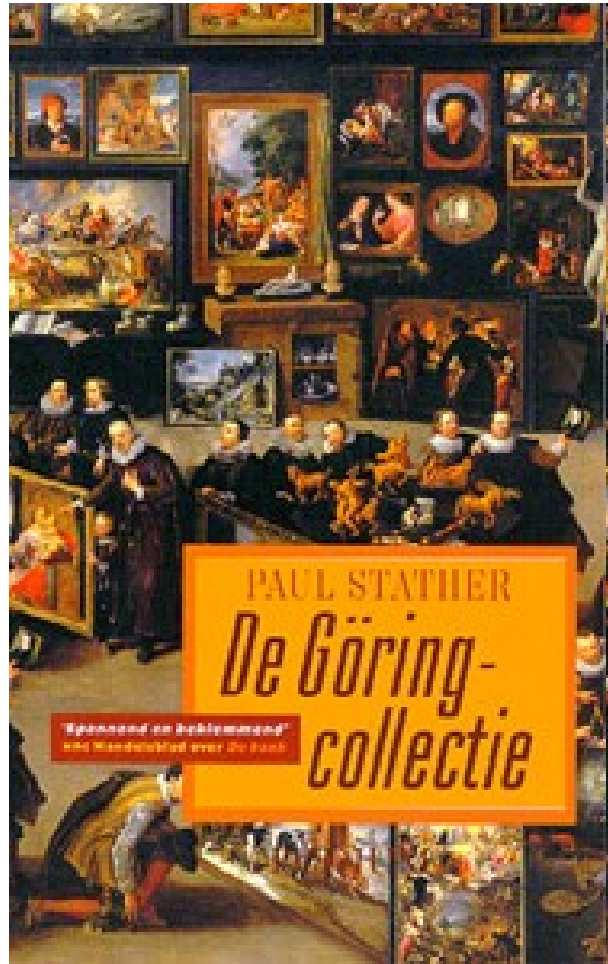
- 1945 – 2007
- *Critique littéraire et argumentation* (1979)
- *Poetics*
- Kees van Rees
- Socio-economic factors

(K. Beekman, "Hugo Jeroen Antonius Verdaasdonk". Cf.:
http://www.dbnl.org/tekst/_jaa004200801_01/_jaa004200801_01_0017.php)

Hugo Verdaasdonk

Hugo Verdaasdonk

- > Bourdieu
- **vs.** Bourdieu. Critique:
  - Notions like ‘habitus’ are not well defined
  - The idea that the literary field is determined by “struggle”
  - Cultural behaviour within one group is not necessarily homogeneous
  - Actions and tastes of people completely determined by the social class they belong to??
  - Empirical ~ hermeneutical research

(K. Beekman, “Hugo Jeroen Antonius Verdaasdonk“. Cf.:
http://www.dbnl.org/tekst/_jaa004200801_01/_jaa004200801_01_0017.php)

Literary theory

1. Intention of the **author**
2. Intention of the **text** (*intentio operis*)
3. Intention of the **reader**

(R. Grüttemeier, *Intentionalität als Kippfigur*, Oldenburg, 1999, 6-7)

Sociology of literature

- “Anti-intentionality”
- A non-textually oriented approach
- Not describing (= evaluating) cultural products, but analyzing the *behaviour* of actors evaluating these products

(cf. H. Verdaasdonk, ‘Empirical sociology of literature as a non-textual oriented form of research’. In: *Poetics* 14 (1985), 173-185.)

Subject of research

The literary text

vs.

The behavior of actors in the literary field

Research questions

- What is the meaning the **author** wants to convey?
- What is the meaning the **text** conveys?
- What is the meaning I (as a **reader**) see in the text?

vs.

- How do **agents** on the literary field [< groups < **institutions**] influence the **material** and **symbolic production** of books?

Methodology

- Interpreting / analyzing **texts**

vs.

- Interpreting / analyzing systematically assembled **data**

Scientific?

- Statements cannot be *falsified*

VS.

- They can be falsified

Critique

- Whether or not text-oriented literary criticism is scientific, depends on the criteria you use to define science
- A lot of research in literary sociology is highly speculative

3. Institutions

- General
- Some examples

Institutions

- ★ University
- ★ Library
- ★ Book store
- ★ Publishing house
- ★ Literary criticism
- ★ ...

Institutions

★ Literary prizes

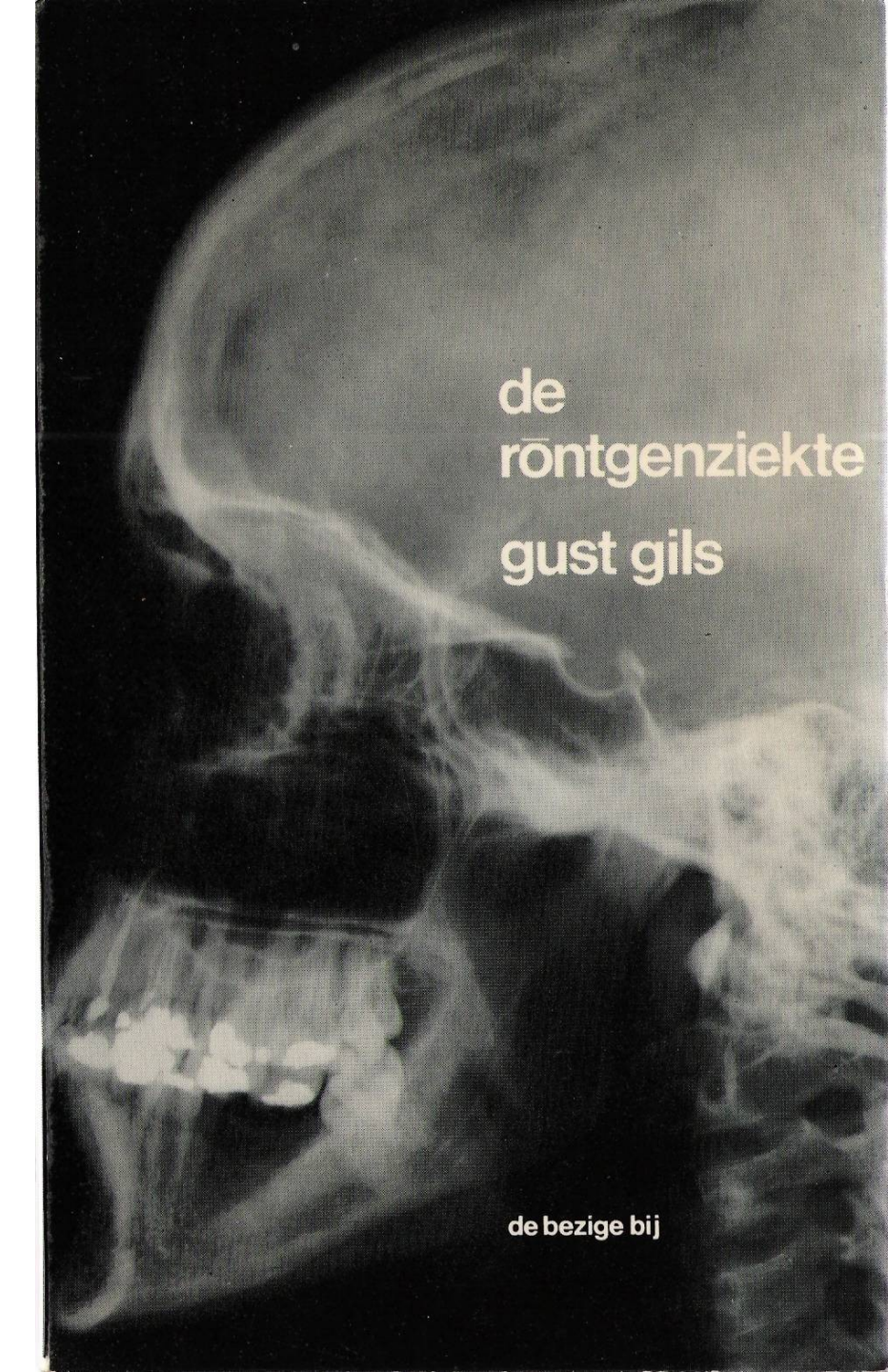

Hugo Verdaasdonk, 'Wanneer heb je de kans om de AKO- of de Librisprijs te winnen?'
In: *De Libris Literatuur Prijs, de auteurs en de kans om te winnen*, 2006, 19-53.

Verdaasdonk

“In our work, Van Rees and I have offered a vast amount of arguments to corroborate the thesis that in all extant forms of literary theory and criticism, the assignment of properties and qualities to literary texts takes place in the framework of *conceptions of literature*, embodying definitions of alleged textual properties. What characterizes these definitions is that they are polysemic. They comprise innumerable implicit presuppositions about the nature and function of literary texts. This accounts for the unsuitability of conceptions of literature to constitute a framework for the description of literary texts. They should be regarded as bodies of untestable and normative statements. [...] Its is never the less a fact that **such statements do exert a profound influence upon the way different social groups deal with literary texts**, viz. assign them a specific place among other cultural products.’ (Verdaasdonk 1983:384-385)

H. Verdaasdonk , “Social and economic factors in the attribution of literary quality”.
In: *Poetics* 12, 1983, 383-395.

de
röntgenziekte
gust gils

de bezige bij

De röntgenziekte: Konsekvente objectiviteit cijfert de waarnemer weg. Konsekvente subjectiviteit niet minder. De wisselwerking objectief-subjectief: een omkeerbare maar steeds voorspelbaar verlopende reactie. 'Er is geen keuze (zegt een van de personages uit dit boek), de wereld is gek of ik ben het. En niet ik ben het, al is het ook één tegen alles en allen.' Overigens, geen onvertogen woord over radioactiviteit. Ook zonder dat vreet de wereld je aan. Tot op het gebeente.

Gust Gils publiceerde verder bij De Bezige Bij: *Drie partituren*, gedichten, LP96, *Een plaats onder de maan*, gedichten, LP138 (bekroond met de Van der Hoogtprijs 1965), en *Verbanningen*, paraproza, LRP81, waarover de pers schreef:

Parabelen van wonder en verschrikking... een nieuw genre in onze literatuur – P. de Vree, De Periscoop.

...het absurde en het alledaagse, het belachelijke en het tragische tot een briljante eenheid verweven – C. Buddingh', Het Parool.

Heel die door Gils verzonnen wereld, knotsgek, zozegd onmogelijk, heeft blijkbaar toch geheime aanknopingspunten met de hedendaagse realiteit – René Gysen, Sodipa.

Aan fantazie mankeert het Gils niet... Suggestief, ondanks (of: dankzij) de naaktheid van de zinsbouw – F. Boenders, De Standaard.

Geëchanteerde verhalen met een verlossend-poëtisch ferment – C. J. E. Dinaux, Haarlems Dagblad.

Elk verhaal een neerslag van scherpe waarnemingen, van verhevigde indrukken, compact, hyper-reëel (wat iets anders is dan surreëel), geladen als het besloten gedicht – De IJmuider Courant.

De verdienste van Gils is dat hij wat nu nog een ver heden is, een theorie, al in de werkelijkheid van zijn paraproza, zoals hij het zelf noemt, opneemt – J. Bernlef, De Groene Amsterdammer.

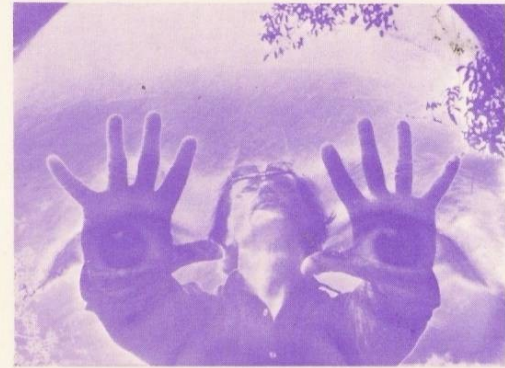
Gils is een ondoordringbaar, wat raadselachtig, maar bijzonder goed prozaschrijver – L. Th. Lehmann, Vrij Nederland.

...hij schrijft uitstekend... een geheel eigen sfeer als achtergrond, een beetje koel en ironisch, maar aan niemand anders toebehorend – Pierre H. Dubois, Het Vaderland.

Paralalie lijkt mij ook een uitstekende uitdrukking in dit geval – Clara Eggink, Nieuwe Wereld.

Sterk levend geschrift: schemertoestanden, vervreemdingen, uithollingen worden vertaald in vele vreemde verhalen... Sprookjes met haaietanden – Jan Klein, IDIL Tijdingen.

gust gils
DANK
VOOR DE
BLIJDSCHAP
de bezige bij

69

(count 'em!)
TRANSLUDIEKE
VERHALEN

die zich Bewegen op de Grens
tussen Speelsheid & Gruwel,
& die Grens Regelmatig Overschrijden,
in 1 of Andere Richting
for Better & (vooral) for Worse!!

DANK VOOR DE BLIJDSCHAP
paraproza III
Gust Gils

Gust Gils

**Het
zoemen
van de
bierkaai**

De Bezige Bij

Aan wie denkt u als u een verhaal hoort met als titel *Het telefoonnummer van de wereld*? Waarschijnlijk aan de Argentijnse grootmeester Jorge Luis Borges. Maar heeft u het geluk in het Nederlands taalgebied te leven dan denkt u natuurlijk allereerst aan Gust Gils.

Gust Gils hoefde voor de inspiratie van zijn eigenzinnige proza niet ver van huis. Hij vond die al bij Paul van Ostaijens *Bordeel van Ika Loch*, waarin de logica op haar kop staat. Tot zo'n tien jaar geleden beschouwde Gils zijn paraproza als grotesken, een grimmig zoeken naar een remedie tegen een tijd waar je ziek van wordt. Sindsdien beoefent hij de arabeske, die abstracter is en ogenschijnlijk vrijblijvender. Er wordt met de taal gespeeld omwille van het genot van de pure creatie, niet om de maatschappij de les te lezen. De grimlach heeft plaats gemaakt voor de genezende glimlach. De vorm van een arabeske is meteen ook de inhoud ervan. Uit het niets wordt een geheel eigenzinnige taalwereld opgebouwd, in korte improvisaties. *Het zoemen van de bierkaai* bevat drie afdelingen van ieder twaalf 'verhalen'. De tussentitels luiden: *Kurken zielen*, *De geperformeerde performer* en *Het telefoonnummer van de wereld*.

Gust Gils, Antwerpen 1924, is een veelzijdig en produktief kunstenaar. Behalve als dichter/schrijver is hij werkzaam als beeldhouwer, zanger en componist.

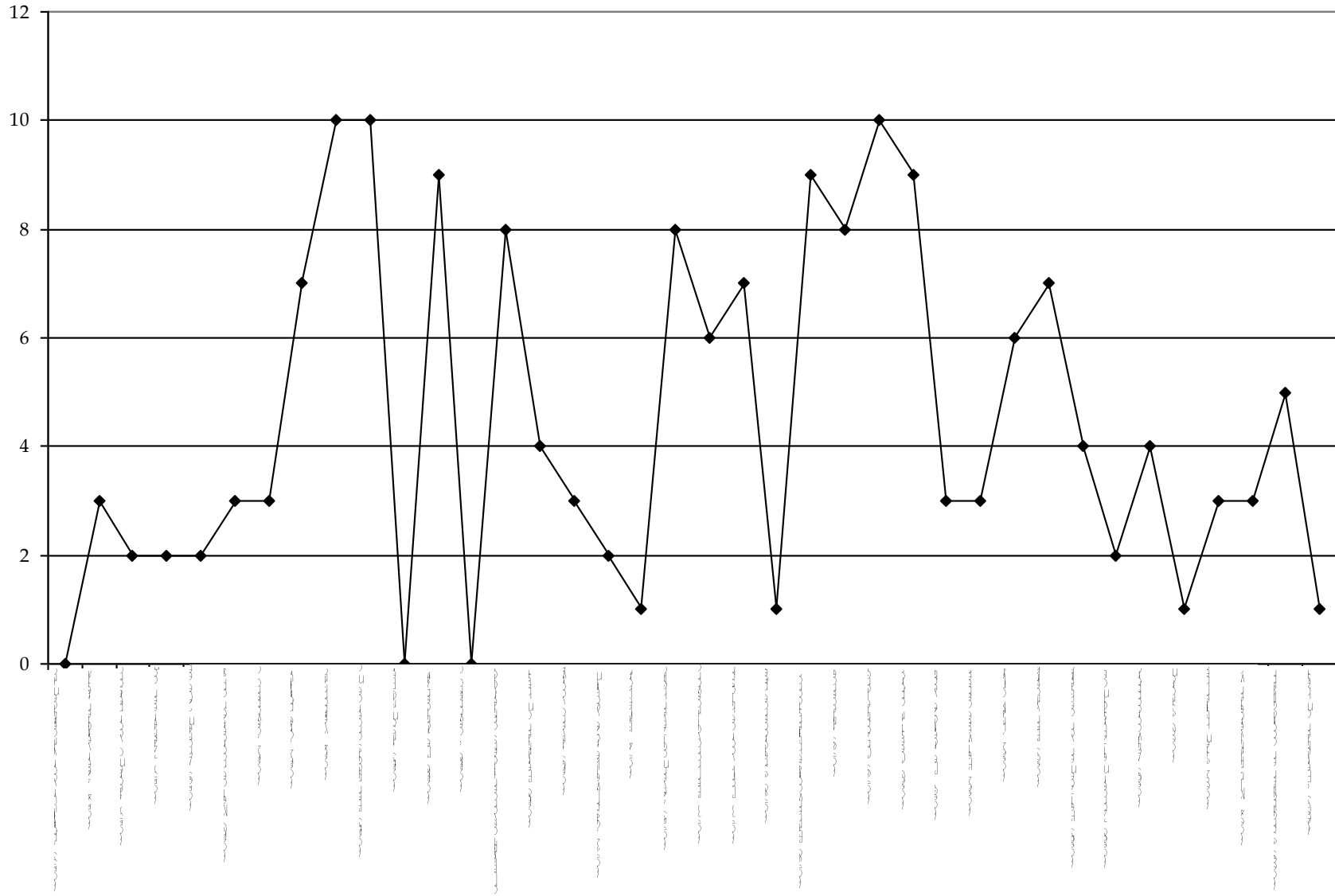
Het werk van Gust Gils werd bekroond met de Van der Hoogtprijs (1965), de Dirk Martensprijs (1969) en de Prijs van de Provincie Antwerpen (1981).

Institutions

★ Publishing houses

Institutions

★ Literary criticism

- ★ has a huge influence on the canonization of books

- ★ canonization = the process by which a book becomes a masterpiece [= is considered as such]

Institutions

How does a book become a masterpiece?

★ Reviews in newspapers =>

★ Essays in literary magazines =>

★ Articles and dissertations =>

masterpiece

Literary criticism

- ★ Patterns, orchestration
- ★ Variation
  - ★ No objective criteria
  - ★ Strategic motives

S. Janssen, *In het licht van de kritiek. Variaties en patronen in de aandacht van de literatuurkritiek voor auteurs en hun werken*, Hilversum, 1994.

Literary criticism

- ★ ‘The competition between (would-be) authors and critics is hard; the market is too small to offer a successful career to everyone. Therefore an opportunity to publish must be conquered over and over again.’ (De Nooy 1991: 510)
- ★ ‘There is no formal authority allocating jobs, nor a court of arbitration within or outside the literary field. In this respect, the literary field is autonomous. As a consequence, authors and critics are interdependent since they are tied together by countless favours and judgements.’ (idem)

W. de Nooy, ‘Social networks and classification in literature’.

In: *Poetics* 20, 507-537.

Cf.: <http://home.medewerker.uva.nl/w.denooy/bestanden/deNooy1991.pdf>

Discussion

